

Per e-mail en post

Autoriteit Consument en Markt
t.a.v. Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH 's-GRAVENHAGE

ACM-post@acm.nl

Behandeld door [REDACTED]
Telefoon + [REDACTED]
Mobiel + [REDACTED]
E-mail [REDACTED]@tk.nl
Referentie MBO Amersfoort / Energiecongestie, 2023.41042, PHdL 0353
Uw referentie ACM/23/182341
Plaats / Datum Leiden, 5 oktober 2023

ZIENSWIJZE OVER HET ONTWERPBESLUIT PRIORITERINGSRUIMTE TRANSPORTVERZOEKEN

Geachte Voorzitter,

Namens cliënte Stichting Interconfessioneel Beroepsonderwijs en Volwasseneducatie regio Amersfoort (hierna te noemen: MBO Amersfoort), gevestigd aan de Leusderweg 30 te (3817 KB) te Amersfoort, dien ik bij deze een zienswijze in over het ontwerpbesluit prioriteringsruimte transportverzoeken dat van 13 juli tot en met 5 oktober 2023 ter inzage ligt.

1. Inleiding

- 1.1 MBO Amersfoort is een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs waarbij opleidingen in het beroepsonderwijs worden verzorgd.
- 1.2 Het ontwerpbesluit prioriteringsruimte transportverzoeken bevat een regeling waarbij een prioriteringskamer is opgenomen waarbij wordt getracht om invulling te geven aan het voornemen uit het Landelijk Actieprogramma Netcongestie om functies van groot algemeen belang voorrang te kunnen geven bij de behandeling van transportverzoeken.
- 1.3 U stelt daarbij een drietal consultatievragen. Daarbij zal MBO Amersfoort reageren op consultatievraag 1, onder a, consultatievraag 2, en consultatievraag 3.

2. Consultatievraag 1 onder a

- 2.1 MBO Amersfoort is van oordeel dat categorie 3, onder onderwijs uitgebreid moet worden met de SBI-code 85.32, middelbaar beroepsonderwijs en educatie.

2.2 In randnummer 73 van de toelichting wordt vermeld:

“Binnen onderwijs in categorie 3 kunnen alleen partijen die functies dienen voor het basis- en voortgezet onderwijs voorrang krijgen. Middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs vallen niet binnen de categorie onderwijs. De keuze voor dit onderscheid hangt samen met de leer- en kwalificatieplicht uit de paragrafen 2 en 2a van de Leerplichtwet 1969.”

2.3 Naar het oordeel van MBO Amersfoort berust deze toelichting op een onjuiste interpretatie van de Leerplichtwet 1969. Op grond van artikel 3, eerste lid onder b van de Leerplichtwet 1969 is een leerling tot de leeftijd van zestien jaar leerplichtig. Daaraan voldoet slechts een beperkt aantal studenten van MBO Amersfoort. Tegelijkertijd geldt op grond van artikel 4b van de Leerplichtwet 1969 dat ook leerlingen die de leeftijd van zestien jaar hebben bereikt, maar nog geen startkwalificatie hebben behaald leerplichtig zijn en deze leerplicht pas eindigt op de leeftijd van 18 jaar of het behalen van de startkwalificatie.

2.4 Op MBO Amersfoort staan veel deelnemers ingeschreven die ouder dan 16 jaar zijn, maar nog geen startkwalificatie hebben behaald. Veel opleidingen van MBO Amersfoort hebben een hoge energiebehoefte. Doordat de SBI-code 85.32 niet opgenomen is op de prioriteitenlijst als voorgenomen bij bijlage 20, bij artikel 7.1, derde lid, in tabel 1, bestaat de mogelijkheid dat onderwijsinstellingen in het MBO niet-prioritair worden behandeld. Dit leidt tot ernstige gevolgen voor het onderwijs. Als gevolg van verduurzamingslagen en nieuwe technieken, neemt de transportbehoefte binnen het MBO toe. Een voorbeeld hiervan is de horeca-opleiding van MBO Amersfoort. Hierbij is vereist gelet op nieuwe technieken in de keuken dat de keukens volledig elektrisch worden uitgevoerd, daarnaast zijn veel apparaten die nu nog op gas werken afgeschreven en moeten vervangen worden door elektrische apparatuur. Door het niet opnemen op de prioriteringslijst, en het feit dat de locatie gelegen is in een congestiegebied, is aannemelijk dat zonder de prioritering het onderwijs van MBO Amersfoort tegen beperkingen aan zal lopen.

2.5 Voorts is MBO Amersfoort van oordeel dat middels het aanwijzen van enkel de SBI-codes voor basis- en voortgezet onderwijs gehandeld wordt in strijd met artikel 24, derde lid van de Elektriciteitswet. Immers geldt de leer- en kwalificatieplicht ook voor de studenten van MBO Amersfoort. Daarbij geldt dat het *First come first serve* beginsel in strijd kan komen met het non-discriminatiebeginsel, maar voor zover een prioriteringskader wordt geformuleerd, zou daarbij in gelijk maatschappelijk belang, gelijk gehandeld moeten worden ten aanzien van transportcapaciteiten. De wens die volgt uit het LAN was “om in congestiegebieden voorrang te kunnen verlenen aan transportverzoeken van partijen die een groot algemeen belang dienen”. Deze wens kan niet als zodanig worden uitgelegd dat onderwijsinstellingen waar tevens studenten ingeschreven staan die moeten voldoen aan de leer- en kwalificatieplicht van de Leerplichtwet 1969, niet kunnen worden gekwalificeerd als een partij die een groot algemeen belang dient.

2.6 Concreet verzoekt MBO Amersfoort dan ook om de lijst met onderwijsinstellingen die prioritair worden behandeld uit te breiden met het MBO, gelet op het feit dat studenten die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, en nog moeten voldoen aan hun kwalificatieplicht, tevens in staat moeten kunnen worden gesteld het verplichte onderwijs te kunnen volgen.

3. Consultatievraag 2 – Aantonen prioriteringsverzoek

- 3.1 In randnummer 86 e.v. van het codebesluit wordt er als aanvullende voorwaarden gehanteerd dat een partij die in aanmerking wil komen voor prioritering moet aantonen dat hij in een categorie valt als 1) zijn SBI-code overeenkomt; 2) concrete wettelijke taken of in specifiek opgenomen wetgeving doelstellingen bestaan en/of 3) met de overheid bindende afspraken zijn gemaakt.
- 3.2 De formulering van bijlage 20, onder 4 van het conceptbesluit is onvoldoende rechtszeker naar het oordeel van MBO Amersfoort. Immers is onduidelijk op welke wijze “een bevestiging van het daartoe best geplaatste overheidsorgaan” kan worden verkregen. Daarbij is onduidelijk welk overheidsorgaan met welke taken dit is en kan dit discussie geven. Daarnaast is een motivering dat het toekennen van aanvullende transportcapaciteit redelijkerwijs noodzakelijk is voor de realisatie van een groot algemeen belang zoals opgenomen in Tabel 1 onvoldoende duidelijk. Zonder dat hieraan tevens beleidsregels ten grondslag worden gelegd – waaraan MBO Amersfoort kan toetsen – kan niet bepaald worden wanneer daaraan wordt voldaan.
- 3.3 Een concreet voorbeeld is de horeca-opleiding van MBO Amersfoort. Daarbij is het redelijkerwijs noodzakelijk dat studenten in staat worden gesteld met volledig elektrische apparatuur te werken, omdat dit ook hetgeen is dat noodzakelijk is in de toekomst. Daarnaast is geen sprake van een efficiënte besteding van overheidsmiddelen indien gasapparatuur afgeschreven wordt deze te vervangen door wederom gasapparatuur, omdat dit in de toekomst niet meer gebruikt zal worden, dan wel ook voor MBO Amersfoort duurzaamheidsverplichtingen zijn opgelegd. Evenwel is op basis van de vraag welke aanvullende motivering moet worden gegeven onduidelijk of – wanneer tevens het MBO in het prioriteringskader opgenomen wordt – deze motivering afdoende is, dan wel of ook voor andere MBO-opleidingen een andere netbeheerder anders zal oordelen over de wijze waarop dan prioriteit wordt gegeven aan het verzoek.
- 3.4 Voorts is mede gelet op het feit dat de ACM bewust kiest om geen prioriteringskader toe te passen waarin voor lokale overheden veel ruimte is gegeven om invloed uit te kunnen oefenen op de prioritering en weging van functies bij de prioritering binnen categorieën, onduidelijk welke rol een (de)centrale overheid speelt bij het geven van een bevestiging als genoemd in bijlage 20, onder 4 van het conceptbesluit.
- 3.5 Gelet op het feit dat het voor partijen die binnen het prioriteringskader vallen onduidelijk is aan welke eisen zij dienen te voldoen om in aanmerking te komen voor een prioritering bij een transportverzoek kan een dergelijke aanwijzing in strijd komen met het beginsel van rechtszekerheid.
- 3.6 Een alternatieve manier zou zijn om doelstellingen op te nemen waarin er sprake is van prioriteit, en deze niet enkel afhankelijk te stellen van een ongeclausuleerde motivatie en bevestiging van overheden. Gedacht daarbij kan worden aan situaties waarbij duurzaamheidsdoelstellingen worden gehaald en tegelijkertijd efficiënt energiegebruik wordt gestimuleerd. Of een koppeling met een verplichting om tevens voor een gedeelte te voorzien in het eigen

gebruik, dan wel een onderbouwing van piekmomenten, zodat de netbeheerder kan beoordelen in hoeverre dan sprake is van congestie.

4. Consultatievraag 3 - aansluitingen

- 4.1 U verzoekt om aan te geven in hoeverre voorrang bij transportverzoeken ook voorrang bij aansluitverzoeken zou moeten betekenen en of dat op een wijze kan worden geregeld die in lijn is met het non-discriminatiebeginsel.
- 4.2 Voor transportverzoeken en aansluitverzoeken geldt naar het oordeel van MBO Amersfoort hetzelfde. Voor zover het MBO niet op de prioriteringslijst wordt opgenomen heeft MBO Amersfoort bezwaren tegen het toepassen van de prioriteringslijst op aansluitverzoeken.
- 4.3 Op grond van artikel 23, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 is de netbeheerder verplicht om degene die daarom verzoekt te voorzien van een aansluiting op het door hem beheerde net. Daarbij wordt de aansluiting op grond van artikel 23, vierde lid, gerealiseerd binnen een redelijke termijn.
- 4.4 Indien het prioriteringskader wordt toegepast op aansluitingen, stuit dit mogelijk niet op artikel 23, derde lid van de E-wet, maar is wel mogelijk dat niet langer binnen een redelijke termijn in een aansluiting wordt voorzien bij niet-prioritaire projecten.
- 4.5 Voor zover sprake is van schaarste op het net kent de elektriciteitswet momenteel geen beperking ten aanzien van de aansluitverzoeken. Daarnaast is de vraag in hoeverre congestieproblematiek niet reeds opgelost wordt in het geval transportverzoeken aan een prioriteringskader worden onderworpen.

5. Conclusie

MBO Amersfoort verzoekt daarom concreet met de volgende aspecten rekening te houden in het prioriteringsbesluit:

- 1) MBO dient te worden opgenomen op de lijst waarvoor prioritering geldt, omdat eveneens op het MBO grote aantallen leerlingen vallen die leer- en kwalificatieplichtig zijn op grond van de Leerplichtwet 1969;
- 2) Bijlage 20, onder 4 van het conceptbesluit moet duidelijker worden geformuleerd op welke wijze een motivering kan worden gegeven dat het transportverzoek noodzakelijk is én welk bestuursorgaan op grond van welke motivering een bevestiging kan geven;
- 3) Voor de aansluitverzoeken heeft MBO Amersfoort geen bezwaren, mits dit uiteraard wettelijk geborgd wordt, en MBO onderwijs ook wordt opgenomen in de lijst waarvoor prioritering geldt.

Hoogachtend,

